

KIHNIÖN KUNTA MYRÄNKANKAAN TUULIVOIMAPUISTON OSAYLEISKAAVA VASTINEET OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMASTA

Projekti	Myyränkankaan tuulivoimapuiston OYK
Projekti nro	1510069787
Asiakirjatyyppe	Vastineraportti, osallistumis- ja arviointisuunnitelma
Päivämäärä	2024/03/26
Laatija	Minna Lehtonen, Lari Jaakkola

SISÄLTÖ

1.	Lausunnot	1
1.1	Pirkanmaan ELY-keskus, 12.8.2022	1
1.2	Pirkanmaan liitto	4
1.3	Pirkanmaan maakuntamuseo, 29.8.2022	5
1.4	Pirkanmaan pelastuslaitos, 6.7.2022	7
1.5	Liikenne- ja viestintävirasto - Traficom, 12.8.2022	8
1.6	Metsähallitus, 18.8.2022	8
1.7	Luonnonvarakeskus LUKE, 4.7.2022	8
1.8	Fingrid Oyj, 22.8.2022	9
1.9	Erillisverkot -konserni, 30.8.2022	9
2.	Mielipiteet	9
2.1	Mielipide 1, 29.6.2022	9

1. Lausunnot

1.1 Pirkanmaan ELY-keskus, 12.8.2022

PIRELY/9517/2022

Maankäyttö sekä maisema- ja luontoarvot

Suunnittelualueella on voimassa Pirkanmaan maakuntakaava 2040 (hyv. 27.3.3017). Voimassa oleva maakuntakaava ohjaa yleiskaavoitusta. Maakuntakaava tulee ottaa huomioon kokonaisuudessa, mukaan lukien koko maakuntaa koskevat määräykset. Maakunnallisesti merkittävät tuulivoimahankkeet tulee pääsääntöisesti suunnitella ja toteuttaa maakuntakaavassa osoitetuille alueille. Maakuntakaavassa suunnittelualueen päämaankäyttötarkoitukseksi on osoitettu maaseutualue. Suunnittelualueen eteläosaan sijoittuu lisäksi Kihniön kunnan alueelle tuulivoimatuotannolle osoitettu tv1- merkintä. Hankkeen rajaus noudattelee eteläosastaan Pirkanmaan maakuntakaavassa osoitettua tuulivoimatuotannolle soveltuvaa aluetta, mutta ei ole täysin yhdenmukainen Pirkanmaan maakuntakaavan merkinnän kanssa. Osayleiskaavassa tulee perustella, jos aluevarauksella aiotaan poiketa maakuntakaavaan merkitystä aluevarauksesta. Suunnittelualuetta tulee tarkentaa kaavoitusprosessin edetessä ja alueelle tehtyjen selvitysten tulosten perusteella.

Maisemaselvitys ja -vaikutusten arviointi ovat keskeinen osa tuulivoimarakentamisen suunnittelua. Kokonaisvaltainen maiseman analysointi on tarpeen, jotta voidaan muodostaa käsitys maisemakokonaisuudesta ja tehdä johtopäätöksiä maiseman ja sen eri osa-alueiden herkkyydestä suhteessa tuulivoimarakentamiseen. Maisemavaikutukset tulee esittää selkeästi kartoilla sekä havainnekuville. Havainnekuvien kuvauspaikkojen valinnassa tulee huomioida erityisesti arvokkaat maisema-

alueet, asutusalueet ja arvokkaat luontokohteet. Kuvasovituksia tulisi olla riittävästi myös maisemallisesti merkittäviltä alueilta. Maisemaan kohdistuvat vaikutukset ja haitat sekä vaikutukset ihmisten elinoloihin sekä virkistyskäyttöön tulee huomioida jatkosuunnittelussa. Lisäksi mm. lähialueiden loma-asutus ja vapaa-ajankäyttö tulee ottaa erityisesti huomioon.

Myyränkankaan tuulivoimahankkeen osayleiskaavoissa hyödynnetään YVA-menettelyssä tehtäviä selvityksiä. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmissa mainittujen selvitysten lisäksi YVA- menettelyssä on mainittu tehtäväksi lepakkoselvitys sekä maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys. YVA-menettelyssä laadittavat luontoselvitykset ja luontovaikutusten arvioinnit on huomioitava kattavasti YVA:n ohella hankkeen kaavoituksessa.

Linnustoselvitysten ajalliseen laajuuteen tulee kiinnittää huomiota, jotta esim. muutonseurannat tehdään riittävän kattavina. Vertailukohtana on syytä käyttää Linnustovaikutusten arviointi tuulivoimahankkeissa -oppaan ohjeistusta ja perustella selvitykset ja niiden laajuus siihen nähden. Selvitysten ajallinen laajuus tulee käydä ilmi myös kaava-aineistoista.

Linnustoselvitysten yhteydessä tulee selvittää hankealueen ympäristössä sijaitsevat suurten petolintujen pesäpaikat. Suurten päiväpetolintujen osalta tulee arvioida törmäysriski, sis. tarvittaessa törmäysmallinnuksen. Uhanalaisen päiväpetolinnun osalta on lisäksi syytä käyttää myös elinympäristömallinnusta.

Selvitysten tulee kattaa koko hankealue ja tarvittava infrastruktuuri (rakennettavat sähkölinjat ja tiestö). Kasvillisuus- ja luontotyyppiselvityksen yhteydessä tulee huomioida myös uhanalaiset luontotyypit. Vaikutukset tulee arvioida myös ekologiseen verkostoon.

Liito-oravan, viitasammakon ja lepakoiden osalta hankkeen YVA- menettelyssä tehdään erillisselvitykset. Muiden luontodirektiivin liitteen IV lajien osalta vaikutukset tulee arvioida vähintään siitä lähtökohdasta, että laji esiintyy sille soveltuvassa elinympäristössä. Selvityksissä ja vaikutusten arvioinneissa tulee ottaa huomioon myös muut mahdolliset uhanalaiset ja huomioitavat lajit ja niitä koskevat tiedot on syytä tarkistaa Laji.fi – portaalista myös hankkeen edetessä.

YVA-ohjelman mukaan alueelle tehdään kesällä lepakkoselvitys 2022. Hanketta varten olisi myös syytä selvittää Suomen lepakkotieteelliseltä yhdistykseltä ja Luonnontieteelliseltä keskusmuseolta, onko hankkeen vaikutusalueella tai lähialueilla tehty selvityksiä lepakoiden muuttoreiteistä. Vaikutukset tulee arvioida myös muuttoreiteihin. Myös lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikat tulee ottaa huomioon. Mikäli alueella on esim. rakennuksia tai rakennelmia, jotka voivat soveltua lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikoiksi, myös ne tulee tarkistaa selvityksessä.

Hankkeen vaikutukset tulee tarkastella ja esittää hankkeen ympäristön Natura 2000 -verkoston alueisiin ja niiden suojeluperusteena olevaan lajistoon ja luontotyypeihin, sekä muihin suojelualueisiin ja mm. arvokkaisiin linnustokohteisiin. Myös luontodirektiivin perusteella Natura 2000 -verkostoon valituilla kohteilla voi olla linnustollisia arvoja, vaikka linnusto ei olisikaan kohteen suojeluperusteena.

Maakuntakaavan luonnon monimuotoisuuden ydinalueen osalta on tarpeen ottaa huomioon alueen ominaispiirteet (mm. metsä- ja suoluonto).

YVA-arviointiohjelmasta myöhemmin annettavassa yhteysviranomaisen lausunnossa mainitut asiat tulee huomioida myös hankkeen kaavoituksessa.

Maantiet ja liikenne

Myyränkankaan tuulivoima-alue sijaitsee Kihniön ja Virtain raja- alueella valtatie 23 pohjoispuolella. Kaava-alueeseen on vähäisesti rajattu mukaan myös valtatie 23 eteläpuolista aluetta, mutta ELY-keskuksen käsityksen mukaan tuulivoimapuiston toiminnot sijoittuvat pelkästään valtatie 23 pohjoispuolelle.

Tuulivoimaloiden etäisyyden maanteista tulee täyttää Väyläviraston Tuulivoimalaohjeessa 8/2012 esitetyt etäisyysvaatimukset (https://julkaisut.vayla.fi/pdf3/lo_2012-08_tuulivoimala-ohje_web.pdf) Käytännössä em. ohjeen mukaan Myyräkankaan hankealueella tuulivoimalat voivat sijoittua lähimmillään 320 metrin päähän valtatie 23 ajoradan keskilinjasta (tuulivoimalan kokonaiskorkeus + tien suoja-alue).

Tuulivoimaloiden osat (tornit, konehuoneet ja lavat) kuljetetaan maanteilla erikoiskuljetuksina, mikä edellyttää nk. erikoiskuljetuslupaa Pirkanmaan ELY-keskukselta. Erikoiskuljetusten lisäksi tuulivoimapuiston rakentaminen ja käyttö synnyttää tieverkolle lisäliikennettä mm. nk. perinteistä raskasta liikennettä (esim. betoni-, maa-aines- ja muita kuljetuksia). Tuulivoima-alueiden suunnittelun; osayleiskaavan ja / tai YVA-prosessin; yhteydessä tulee tehdä selvityksiä tuulivoimaloiden osien rakentamisaikaisista kuljetusreiteistä sekä myös tuulivoima-alueiden käytön ajan huoltoreiteistä. Selvityksessä tulee erityisesti huomioida raskaan liikenteen lisääntymisen vaikutus liikenneverkolla ja sen mukanaan tuomat vaikutukset teiden ympäröivälle asutukselle ja muulle maankäytölle.

Myyränkankaan tuulivoimapuiston kuljetukset hoidettaneen valtatielle 23 sijoittuvan liittymän / liittymien kautta, joten kuljetukset eivät todennäköisesti siten merkittävästi rasita kantavuudeltaan ja kestävyydeltään heikompaa nk. alemmaa tieverkkoa. Kaavoituksen yhteydessä on kuitenkin selvittävä koko kuljetusreitiltä maanteiden riittävyys (mm. leveys) sekä tierakenteiden mukaan lukien rumpujen ja siltojen kantokyky erikoiskuljetuksille ja muulle raskaalle liikenteelle. On myös selvittävä tuulivoima-alueen rakentamisen edellyttämien sekä myös käytön aikaisten maanteilla olevien liittymien leventämis- ja kehittämistarpeet sekä myös uusien liittymien tarpeet. Mikäli alueen rakentamisen tai käytön aikainen liikenne edellyttää maanteiden parantamistarpeita sekä liittymien rakentamis- ja parantamista, kuuluu niiden suunnittelu ja toteuttaminen tuulivoima-alueen toimijalle. Myös mahdollisten maanteille em. kuljetuksista aiheutuvien vaurioiden korjaaminen sekä liittymien tilapäisten laajennusten ja muiden tilapäisten tiejärjestelyjen purkaminen on tuulivoima-alueen toimijan vastuulla. Liittymien rakentaminen ja parantaminen maanteilla sekä muut maanteille tehtävät parantamis- ja purkamistoimenpiteet edellyttävät ELY- keskuksen lupaa.

Myyräkankaan tuulivoimapuiston kohdalla valtatie 23 jaksolla on tällä hetkellä maa- ja metsätaloutta palvelevia liittymiä sekä kahden puutavaran lastausta palvelevan palvelualueen liittymät. Jos kulku valtatieltä 23 tuulivoimapuistoon on tavoitteena järjestää olemassa olevia liittymiä käyttäen, on liittymille haettava luvat ELY-keskuksesta uusien liittymien tapaan. Liittymät tulee sijoittaa valtatie 23 geometrian ja näkemien kannalta hyväksyttävälle paikalle. Lisäksi tuulivoimapuiston kulkuhyteys / -yhteydet tulee sijoittaa siten, että tuulivoimapuiston liikenne ei aiheuta haittaa valtatie liikenteelle. Pirkanmaan ELY-keskus haluaa mahdollisuuden kommentoida sekä rakentamisen aikaisten että käytön aikaisten liittymien sijaintia kaavasunnittelun kuluessa mahdollisimman aikaisessa vaiheessa.

Pirkanmaan ELY-keskus katsoo, että osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitetyn liikennevaikutusten arvioinnin tulee sisältää selvitys tuulivoimapuiston kuljetusreiteistä ml. valtatielle 23 tulevasta liittymisestä tai liikenneselvitys tulee mainita OAS:ssa kaavoituksen yhteydessä tehtävänä selvityksenä.

ELY-keskus muistuttaa, että kaapeleiden ja johtojen sijoittamisessa tiealueelle noudatetaan, mitä liikennejärjestelmästä ja maanteista annetun lain (503/2005) 42 §:ssä ja 42 a §:ssä säädetään. Rakennettaessa voimajohtoa maanteiden yhteyteen tulee noudattaa Väyläviraston "Sähkö- ja telejohdot ja maantiet" -ohjeen (Liikenneviraston ohjeita 3/2018, https://julkaisut.vayla.fi/pdf8/lo_2018-03_sahko_telejohdot_web.pdf) lisäksi Väyläviraston 12.10.2018 antama määräystä johtojen ja rakenteiden sijoittamisesta maantien tiealueelle (LIVI/44/06.04.01/2018, https://julkaisut.vayla.fi/pdf8/lm_2018_tiealueen_johdot_web.pdf).

Muuta

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan YVA-menettelyn yhteydessä tehdään YVA-lain (laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä) mukainen ympäristövaikutusten arviointi. Kaavassa hyödynnetään YVA-menettelyn tuloksia sekä YVA:n yhteydessä tehtäviä selvityksiä.

ELY-keskuksen käsityksen mukaan osallistumis- ja arviointisuunnitelma sisältää pääpiirteittäin ne asiat, jotka tulee ottaa huomioon kaavan laatimis- ja ehdotusvaiheessa. Hankkeen liittyminen muihin hankkeisiin sekä osallistuminen ja vuorovaikutus on tuotu pääosin riittävällä tavalla esille.

Vastine:

Lausunto merkitään tiedoksi.

Maakuntakaava huomioidaan osayleiskaavoitusta ohjaavana kaavatasona. Osayleiskaavan suhde voimassa olevaan ja vireillä oleviin maakuntakaavoihin käsitellään kaavaselostuksessa.

YVA-prosessissa laadittavat selvitykset ja vaikutusarviointit ohjaavat osayleiskaavassa esitettävää maankäyttöratkaisua ja kaavan hyväksyttävyyttä. Maisemaan, elinoloihin ja luontotekijöihin kohdistuvat vaikutukset arvioidaan hankealueelta suhteessa myös osayleiskaavoitettavaan alueeseen ja sen lähialueisiin nähden. Vaikutusten arvioinnissa kiinnitetään huomiota sekä tuulivoimaloiden rakentamisen aikaisiin että käytön aikaisiin vaikutuksiin. YVA-ohjelmasta saatu palaute selvitysten riittävydestä ja esitetyt lisäselvitystarpeet huomioidaan kaavaprosessissa. Osayleiskaavaehdotus laaditaan vasta YVA-selostuksesta saadun perustellun päätelmän jälkeen. Kaavaprosessin yhteydessä käydään tarvittavat viranomaisneuvottelut ja lausuntokierrokset, jotka osaltaan ohjaavat selvityksien riittävyttä, kaavan sisältövaatimusten täyttymistä ja lopullista hyväksyttävää kaavaratkaisua.

1.2 Pirkanmaan liitto

PL/257/03.01.00/2022

Kaavahanke on linjassa Pirkanmaan tavoitteiden kanssa puhtaan ja uusiutuvan energiatuotannon edistämisen näkökulmasta. Suunnittelualue on osoittautunut potentiaaliseksi tuulienergiatuotannolle myös 2021 valmistuneessa Tuulienergian mahdollisuudet maakuntakaavassa Pirkanmaalla -sijaintiselvityksessä. Selvitys toimii yhtenä taustaselvityksenä käynnissä olevan Elonkirjo ja energia-vaihemaakuntakaavan laadinnassa. Tästä näkökulmasta on tarkoituksenmukaista tarkastella nykyisestä maakuntakaavan tuulivoima-aluemerkinnästä poikkeavaa kokonaisuutta.

Hankkeen ilmastopäästöjen minimoimiseksi ja luonnonvarojen kestävä käytön edistämiseksi Pirkanmaan liitto kannustaa kiinnittämään tässä sekä muissa vastaavanlaisissa hankkeissa huomiota

jo varhaisessa suunnitteluvaiheessa siihen, mistä infran sekä tarvittavien kuljetustieparannusten toteuttamiseen tarvittavaa sopivan laatuista kiviainesta tai korvaavia materiaaleja on saatavilla. Hankealueen rajalle sijoittuvan kiviaineshuollon kannalta tärkeän alueen ottotoiminnan edellytykset tulee kaavamääräyksenkin mukaan huomioida ja turvata. Voi olla tarkoituksenmukaista tarkastella, olisiko hankkeesta koituvien ilmasto- ja ympäristövaikutusten kannalta kannattavaa hyödyntää tätä tuulipuiston rakentamisessa. Pirkanmaan liitto myös kannustaa selvittämään, voitaisiinko esimerkiksi mahdollisten läheisten louhimoiden sivukiveä tai muita sivuvirtoja hyödyntää, sekä tunnistaa muita mahdollisia hankkeita, joihin massakoordinaatiota voitaisiin synkronoida.

Pirkanmaan liitto pitää tärkeänä, että osayleiskaavan laadinnassa otetaan huomioon sekä alueen että sen keskeisen vaikutusalueen maakuntakaavamääräykset, ja huolehditaan myös määräysten sisällön välittymisestä alueen toteutussuunnitteluun.

Pirkanmaan liitto pyytää tarkistamaan OASissa ilmoitettua 9 kilometrin etäisyyttä hankealueen ja Kihniön keskustaajaman välillä; YVA-ohjelmassa välimatkaksi on todettu 4 kilometriä, mikä on myös Pirkanmaan liiton tulkinnan mukainen etäisyys. Pirkanmaan liitto puoltaa Myyränkankaan osayleiskaavahankkeen jatkosuunnittelua edellä esitetyin evästyksin.

Vastine:

Lausunto merkitään tiedoksi.

Maakuntakaava huomioidaan osayleiskaavoitusta ohjaavana kaavatasona. Maakuntakaavan aluevaraukset ja määräykset ohjaavat osayleiskaavassa esitettävää yksityiskohtaisempaa maankäyttöratkaisua tuulivoimahankkeen sijoittamiseksi suunnittelualueelle. Osayleiskaavan suhde voimassa olevaan ja vireillä oleviin maakuntakaavoihin käsitellään kaavaselostuksessa.

Hankkeen jatkosuunnittelussa selvitetään tarkemmin, mistä rakentamiseen tarvittava kiviaines on tarkoituksenmukaista hankkia huomioiden nykyiset kiviaineksen ottamisalueet ja mahdollisesti perustettavat uudet kiviaineksen ottamisalueet.

Etäisyys hankealueen ja Kihniön keskustaajaman välillä on 4 kilometriä. Virheellinen etäisyys korjataan OASiin.

1.3 Pirkanmaan maakuntamuseo, 29.8.2022

DIAR: 548/2022

Pirkanmaan maakuntamuseolta pyydetään lausuntoa otsikon mukaisen kaavahankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Abo Wind Oy:n tavoitteena on toteuttaa Virtain ja Kihniön Myyränkankaan alueelle suurimmillaan 29 tuulivoimalaitoksen tuulivoima-alue. Hankealue sijaitsee noin 9 kilometrin päässä Kihniön keskustaajamasta koilliseen. Voimaloista enintään 21 sijoittuu Kihniön kunnan alueelle.

Nyt vireillä oleva osayleiskaava laaditaan em. tuulivoimahanketta varten, ja kaavoituksen rinnalla on käynnistynyt hanketta koskeva YVA-lain mukainen menettely. Maakuntamuseo antaa erilliset lausunnot hankkeen Virtain puolelle ulottuvasta osayleiskaavasta sekä YVA-ohjelmasta. Hankkeen Etelä-Pohjanmaan puolelle ulottuvien kulttuuriympäristöön kohdistuvien vaikutusten arvioinnista vastaa Etelä-Pohjanmaan museo (maakunnan alueellinen vastuumuseo). Tutustuttuaan sille toimitettuun aineistoon Pirkanmaan maakuntamuseo toteaa seuraavaa.

Myyränkankaan tuulivoimapuiston hankealue sijoittuu osittain Pirkanmaan 2040 maakuntakaavaan merkitylle Myyränkangas – Pahkakummunmaa -tuulivoima-alueelle. Rakentamisen vaikutuksia on

arvioitu alustavasti jo maakuntakaavaa laadittaessa. Hankealuetta on kuitenkin sittemmin laajennettu ja tuulivoimaloiden koko on kasvanut merkittävästi. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan on kirjattu hankkeen vaikutustenarvioinnin tärkeys sekä tehtävät selvitykset, kuten näkymisalueanalyysi, kuvasovitteet voimaloiden näkymisestä ja muinaisjäännösinventointi, joita hyödynnetään kaavassa. Myös useiden muiden lähialueelle sijoittuvien tuulivoimahankkeiden ja syntyvien mahdollisten yhteisvaikutusten tarkastelun tarve on pääosin tunnistettu onnistuneesti. Lähialueen tuulivoimahankkeiden listaan (s. 14) tulee lisätä Kurikan ja Kauhajoen kuntien alueelle sijoittuva Harjannevan tuulivoimahanke.

Suunnittelualue on rakentamaton, se käsittää pääasiassa metsätalouskäytössä olevaa metsää, ojitettuja soita sekä turvetuotantoalueita. Alueelta ei valtakunnallisissa tai maakunnallisissa selvityksissä ole tunnistettu erityisiä maiseman tai rakennetun kulttuuriympäristön arvoja. Hankkeen maisemalliset vaikutukset ulottuvat kuitenkin laajalle naapurikuntiin, jopa 30 km suunnittelualueen ulkopuolelle, koska rakennettavaksi suunnitellut tuulivoimalat ovat kokonaiskorkeudeltaan jopa 300 metrisiä.

Kihniössä hankkeen vaikutusalueella sijaitsevat mm. valtakunnallisesti merkittävä rakennetun kulttuuriympäristön kohde Markkulan silta (Museoviraston RKY-inventointi 2009) sekä Pirkanmaan 2040 maakuntakaavaan selvityksissä tunnistetut maakunnallisesti arvokkaat Korhoskylän ja Myllykylän ja Tarsian kulttuurimaisemat. Paikallisesti arvokkaiksi on todettu Kihniön keskustan rakennettu kulttuuriympäristö ja Pyhäniemen maisemanähtävyys.

Pirkanmaan maakuntamuseo katsoo, että kaavahankkeeseen ei rakennetun ympäristön tai maiseman osalta ole tarpeen laatia uusia perusinventointeja. Olemassa olevien selvitysten tarjoamat tiedot sekä huolellisesti laadittava näkymisalueanalyysi ja kuvasovitteet voimaloiden näkymisestä ovat riittäviä kaavan vaikutusten arvioimiseksi. Vaikutustenarviointi tulee ulottaa koko sille alueelle, johon 300 m korkeat tuulivoimalat tulisivat näkymään ja arvioida vaikutukset kaikkiin näkymäalueelle sijoittuviin selvityksissä todettuihin rakennetun ympäristön ja maiseman arvokohteisiin. Lisäksi tulee arvioida rakennettavan sähkönsiirtoreitin vaikutukset.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan kaavahankkeessa on tarkoitus hyödyntää YVA-menetelmä varten laadittavaa muinaisjäännösinventointia (s. 16). Suunnitelmaa tulee tältä osin tämentää vaihtamalla tutkimuksen lajiksi arkeologinen inventointi. Kiinteiden muinaisjäännösten lisäksi arkeologisessa inventoinnissa otetaan huomioon myös muut kulttuuriperintökohteet Museoviraston ohjeiden mukaisesti. Kaava-aluetta voidaan pitää potentiaalisena erityisesti historiallisten pitäjien ja kylien välisten rajamerkkien sekä elinkeinohistoriallisten kohteiden löytymisen näkökulmasta. Ennalta määriteltävien potentiaalisten kohteiden lisäksi inventoinnissa on otettava huomioon tulevat voimaloiden paikat sekä tie- ja kaapelireitit, joilta arkeologisten kohteiden löytyminen on mahdollista.

Arkeologisia inventointeja voidaan tehdä vain lumettomissa olosuhteissa, sulan maan aikana. Tutkimuksissa tulee noudattaa Suomen arkeologisten kenttätöiden laatuohjeita (2020) ja muita Museoviraston ohjeita. Arkeologisen tutkimuksen tekijän tulee toimittaa raportti digitaalisena arviointia varten maakuntamuseolle (pirkanmaan.maakuntamuseo@tampere.fi). Arvioinnissa varmistetaan, että tutkimus vastaa sille asetettuja tavoitteita ja laatuvaatimuksia. Raportti toimitetaan arvioinnin jälkeen Museovirastoon, jossa se tallennetaan sähköiseen asianhallintajärjestelmään ja julkaistaan palvelussa <https://asiat.museovirasto.fi/>. Tutkimusraporttien tiedot tallennetaan myös muinaisjäännösrekisteriin, jonka tietoja voi selata kaikille avoimessa Kulttuuriympäristön palvelukunassa www.kyppi.fi. Verkossa julkaistava tutkimusraportti ei saa sisältää yksityishenkilöiden hen-

kilötietoja. Raportin lisäksi museolle on toimitettava kohteiden sijaintitiedot ja rajaukset digitaalisena paikkatietomuodossa. Lisätietoja tutkimusten tilaamisesta ja suorittamisesta saa maakuntamuseolta.

Kaavaluonnos selvitysaineistoinen pyydetään toimittamaan Pirkanmaan maakuntamuseoon lausuntoa varten.

Vastine:

Lausunto merkitään tiedoksi.

Tuulivoimahankkeiden listausta päivitetään lisäämällä mukaan Harjannevan tuulivoimahanke.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa mainittu muinaisjäännösinventoinnin nimitys muutetaan arkeologiseksi inventoinniksi.

1.4 Pirkanmaan pelastuslaitos, 6.7.2022

Pelastuslaitoksella ei ole huomautettavaa osayleiskaavaehdotuksen suhteen. Tuulivoimaloiden turvallisuusratkaisuista todetaan kuitenkin, että niistä tulee tehdä erillinen riskitarkastelu, jolla osoitetaan, että tuulivoimaloiden palo- ja henkilöturvallisuus on riittävä. Tarkastelussa on huomioitava muun muassa seuraavat riski- ja vaaratekijät, niiden aiheuttamat vaikutukset sekä toimenpiteet, joilla ehkäistään kyseisten vaaratilanteiden syntyminen:

Tuulivoimaloiden onnettomuustilanteissa rikkoutuneita lapojen osia voi lentää useiden satojen metrien päähän voimalasta sekä normaalitilanteissa lavoista irtoavat jäät voivat pudotessaan aiheuttaa vaaraa ihmisille. Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto suosittelee yli 1 MW:n tuulivoimaloille 600 metrin turvaetäisyyttä asutukseen. Sama etäisyys tulisi olla alueen eteläosan läpi kulkevaan valtatie 23:een sekä alueen läpäisevään moottorikelkkareittiin ja muihin mahdollisiin liikenneväyliin, jos vaaranarviointi ei edellytä tätä pienempää tai suurempaa etäisyyttä.

Tuulivoimalat ovat suunniteltu sijoitettavaksi metsäiselle alueelle sekä osittain turvatuotannon kannalta tärkeälle alueelle. Maasto palaessaan voi uhata voimaloita sekä myös mahdollistaa voimalalon leviämisen laajaksi aluepaloksi. Tämän ehkäisemiseksi maasto tulisi olla palamatonta riittäväällä suojaetäisyydellä voimaloista.

Voimaloissa saattaa olla käytössä huomattavia määriä voitelu- ja muita vastaavia aineita, jotka onnettomuustilanteessa valuttuaan maaperään pilaavat sitä suureltakin alueelta. Tämä asia tulisi ottaa huomioon jatkosuunnittelussa ja aivan erityisesti silloin, jos voimalat on suunniteltu sijoitettavaksi tärkeälle pohjavesialueelle.

Tuulivoimalapalon sammuttaminen korkealla on käytännössä mahdotonta. Palo voi aiheuttaa pahimmillaan laajan palon maastossa ja uhata muitakin voimaloita sekä mahdollistaa voimaloissa olevien ympäristölle vaarallisten aineiden valumisen maaperään. Tuulivoimalat sekä sähköasema tulisi varustaa savun havaitsemiseen perustuvalla palonilmaisulaitteistolla sekä automaattisella sammutuslaitteistolla.

Vastine:

Lausunto merkitään tiedoksi.

Hankealueen tuulivoimaloille laaditaan tarvittavat riskikartoitukset osana teknistä jatkosuunnittelua voimaloiden rakennuslupavaiheessa.

1.5 Liikenne- ja viestintävirasto - Traficom, 12.8.2022

TRAFICOM/331293/04.04.05.00/2022

Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa tulisi ottaa huomioon myös tuulivoimaloiden vaikutukset radiojärjestelmiin. Tuulivoimaloiden on monissa tapauksissa todettu vaikuttaneen TV-vastaanoton laatuun maanpäällisissä TV-lähetysverkoissa. Tuulivoimaloilla on vaikutuksia myös matkaviestinverkkojen kentänvoimakkuuteen ja signaaliin laatuun. Tutkajärjestelmä vaatii toimiakseen riittävää etäisyyttä tuulivoimaloihin. Radiolinkin toiminta taas edellyttää täysin esteetöntä aluetta lähettimen ja vastaanottimen välillä.

Sähköisen viestinnän palvelut ovat riippuvaisia radiojärjestelmistä. Siksi on tärkeää varmistaa, että TV- ja matkaviestinpalvelut sekä tutkat ja radiolinkit toimivat myös jatkossa riittävän häiriöttömästi. Pienilläkin muutoksilla tuulivoimaloiden sijoittelussa voi olla ratkaiseva merkitys alueen radiojärjestelmien toimintaan. Jo olemassa olevia TV- ja radiolähetysasemia ja raskaita, 200- 300 metrin korkuisia mastoja ei voida siirtää. Siksi eri osapuolten tulisi tehdä yhteistyötä jo tuulivoimaloiden suunnitteluvaiheessa ja pyrkiä valitsemaan tuulivoimaloiden sijainti niin, ettei häiriöitä radiojärjestelmille aiheudu tai että ne ovat poistettavissa.

On suositeltavaa, että tuulivoimahankkeesta vastaavat ovat yhteydessä kaikkiin tiedossa oleviin radiojärjestelmien omistajiin lähialueilla. Riittävänä koordinoitietäisyytenä on pidetty noin 30 kilometriä. Radiopaikannusjärjestelmien ja radiolinkkien käyttäjiä sekä teleoperaattoreita tulisi aina informoida tuulivoimahankkeesta.

Vastine:

Lausunto merkitään tiedoksi.

Antennien suuntauksia korjataan tarvittaessa. Mikäli antennien suuntauksella ei saada korjattua TV- ja radiosignaalien ongelmia, voidaan asentaa täytelähetin.

Tuulivoimatoimija on yhteydessä tiedossa oleviin radiojärjestelmien haltijoihin hankkeesta.

1.6 Metsähallitus, 18.8.2022

4237/05.01.01/2022

Osaan "2. Suunnittelualue" tulisi korjata, että yksityisen maanomistuksen lisäksi suunnittelualueella on myös valtion maita.

Vastine:

Lausunto merkitään tiedoksi.

Osaan "2.Suunnittelualue" lisätään tieto, että suunnittelualueella sijaitsee myös valtion omistuksessa olevia maita.

1.7 Luonnonvarakeskus LUKE, 4.7.2022

1930/00 04 05/2022

Luonnonvarakeskuksella ei ole lausuttavaa asiasta.

Vastine:

Lausunto merkitään tiedoksi.

1.8 Fingrid Oyj, 22.8.2022

Fingridillä ei lausuttavaa Myyränkankaan tuulipuistoa koskevasta lausunnolla olevasta materiaalista (YVA-arviointiohjelma sekä tuulivoimaosayleiskaavojen osallistumis- ja arviointisuunnitelmat).

Muiden kuin Fingrid Oyj:n omistamien voimajohtojen osalta teidän tulee pyytää erillinen lausunto voimajohtojen omistajilta.

Lausumme mielellämme jatkossa hankkeen eri vaiheista, tietojen ja ratkaisun tarkentuessa.

Vastine:

Lausunto merkitään tiedoksi.

1.9 Erillisverkot -konserni, 30.8.2022

Viitaten lausuntopyyntöönne koskien Myyränkankaan tuulivoimahanketta Virtain ja Kihniön kunnissa. Hankkeella ei ole vaikutusta Suomen Erillisverkot Oy:n Verkko-operaattoripalvelut liiketoimintaan.

Hankealueella on Suomen Erillisverkkojen kaapeliverkkoa. Alueella rakennushankkeeseen ryhtyvän tulee selvittää rakennuspaikalla ja sen läheisyydessä olevat Suomen Erillisverkkojen maanalaiset johdot ja muut rakenteet ennen rakennuksen aloittamista. Kaapeleita ei voida kuvata hankesuunnitelmassa eikä julkisissa asiakirjoissa.

Pahoittelen lausunnon myöhästymistä.

Vastine:

Lausunto merkitään tiedoksi.

2. Mielipiteet

2.1 Mielipide 1, 29.6.2022

Myyränkankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan valmistelussa on otettava huomioon seuraavaa:

1) Suunnittelualue tulee rajata kokonaan valtatie 23:n pohjoispuolelle. Nykyinen rajausta ulottuu osittain tien eteläpuolelle. Tätä on perusteltu tuulivoimapuistosta aiheutuvan äänen 40 db rajalla. Tuo perustelu ei ole relevantti, koska valtatie 23:n melu ylittää olennaisesti tuon rajan (=55db)

Tieliikenteen suunnittelun ohjearvot:

Ohjearvot ulkona	Päivällä	Yöllä
Asumiseen käytettävät alueet, virkistysalueet taajamissa ja niiden välittömässä läheisyydessä sekä hoito- ja oppilaitoksia palvelevat alueet	55 dB	50 dB
Uudet asumiseen käytettävät alueet, virkistysalueet taajamissa sekä hoitolaitoksia palvelevat alueet	55 dB	45 dB
Oppilaitoksia palvelevat alueet	55 dB	
Loma-asumiseen käytettävät alueet, leirintäalueet, virkistysalueet taajamien ulkopuolella ja luonnonsuojelualueet	45 dB	40 dB
Ohjearvot sisällä	Päivällä	Yöllä
Asuin-, potilas- ja majoitushuoneet	35 dB	30 dB
Opetus- ja kokoontumistilat	35 dB	
Liike- ja toimistohuoneistot	45 dB	

https://julkaisut.vayla.fi/pdf/meluesite_tammikuu_06_a4.pdf

- 2) Tuulivoimapuiston 400 kV sähkönsiirtolinja suunnitteluvaihtoehdossa sve2 tulee sijoittaa Iso Keisarinjärven itäpuolelle noudattelemaan Kihniön ja Virtain sekä Kihniön ja Ylöjärven rajalinjoja
- 3) Turvetuotanto Aitonevan pohjoispäässä on lakannut ympäristöluvan päätyttyä. Osayleiskaavassa turvetuotantoa ei pidä huomioida
- 4) Kihniön kunnan tulee selvittää kuinka paljon verotuloja nyt esitetty 21 tuulivoimalan puisto nykyisellä hinta- ja kustannustasolla todennäköisesti tuottaisi vuosittain. Kyseessä on kaupallinen hanke, josta on pysyviä maisemallisia haittoja. Näitä on voitava verrata saavutettaviin hyötyihin.
- 5) Osayleiskaavan aineisto tulee sijoittaa Kihniön kunnan verkkosivuilla kaavoitukseen tarkoitettulle sivustolle ja sinne on kerättävä aineistoa sitä mukaan kuin sitä syntyy.

Vastine:

Mielipide merkitään tiedoksi.

Kaava-alueen rajaus ja kaavassa osoitettavat maankäyttövaraukset tarkentuvat suunnittelutyön edetessä.

Kaavaprosessin vaiheissa täydentyvät aineistot ovat saatavissa kunnan verkkosivuilta.